

DEBRECZEN

A DEBRECENI FÜGGTELENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónapra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár idekre, postán káldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónapra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Vigyázat, Justh-párt!

Ha nem lenne a függetlenségi és 48-as párt és nem állana élén olyan vezér, mint Justh Gyula: vajjon ki, mi állaná utját annak, hogy Khuen és sáskahada diadalmas éhséggel falják agyon magukat a nemzet javain és jussain? Ki állana ellent? Ki győzné idealizmussal, fanatizmussal és férfiúi energiával? Justh Gyulán kívül ki ma az a tényező a magyar parlament ellenzéki oldalán, aki rendelkezik e tulajdonságokkal? — Nincs másik ilyen tényező, nincs másik ilyen férfiú. Tehetségek, kiválóságok igenis vannak Justh Gyulán kívül is. De az egyiknek a jelleme ingadozó s ezért mint harcosok vezére abszolúte megbízhatatlan, a másiknak a függetlenségi meggyőződése nem elég erős, a harmadik ellensége a demokratikus átalakulásnak, Justhon kívül mindegyiknek meg van a maga Achilles-sarka s mindegyik meg is sebesült már. Hogy az ellenzék harca e becstelen Khuen-rezsim ellen oly erős és sikeres volt eddig, azt kizáróan annak köszönheti a nemzet, hogy a függetlenségi és 48-as párt élén Justh Gyula vezet a harcot. Más párt, más vezér távolról sem tudta volna megteremteni a mai helyzetet, amelyben a kormány teljesen reménytelenül, céljavesztetten bukás felé.

A függetlenségi és 48-as párt és Justh Gyula parlamenti taktikája teljesen bevált. Ez ellen a kormány ellen és a véderőjavaslatok el-

len csak olyan fegyverekkel kell és lehet harcolni, amelyek eddig is alkalmaztattak. Semmi értelme az obstrukció szépítésének, az úgynevezett közvéleményt felvilágosító vitának. A közvéleménynek tiszteletű a'att, amióta az ország népe a véderőreformok ellen védekezik, bőséges alkalmá volt felvilágosodni. Széll Kálmán, Tisza István, Fejérváry miniszterelnöksége — a koalíciós uralom, végre a Khuen-féle választások a véderőreformnak olyan historikumát teremtették meg, amely kitörölhetetlen betűkkel van belevésve minden magyar ember emlékezetébe. A nemzet millióinak köztudatából merítették a függetlenségi és 48-as párt és vezére azt a taktikát, amelyet most Khuen s a véderőjavaslatok ellen folytatnak. Valamiként a tüzet nem oltják bölcs szavakkal és ráimádkozással, hanem izmokot feszítő, életet veszélyeztető munkával, azonképpen nem lehet szónoklatokkal és ezerszeresen ismert érvekkel, akár milyen igazak és derekak is azok, az olyan elemi csapást, mint a véderőreform, Khuen kezében, elhárítani.

Itt már igazán nem lehet győzni okokkal. Okokkal még maga Khuen sem hozakodott elő, a tárgyilagossá vitáról ő maga tett le akkor, a mikor már az első intrádára erőszakot alkalmazott s minden méltányosság és parlamenti szokás ellenére a nyári szünet szokott idejében együtt tartja a Házát, hogy kánikulában keresztül hajszolja a létszámemelést. Ilyen javaslattal,

ilyen kormánygal s ilyen taktikával szemben nem alkalmas más fegyver, nincsen értelme más akciónak, mint a technikai obstrukció. Ezt írta meg néhány hét előtt Kossuth Ferenc is egy, vezércikkben.

Ma mégis visszavonták a névszerinti szavazásokra vonatkozó indítványokat s így a technikai obstrukció ez egyszerű, de hatásos fegyverével egy-két napig nem fognak élni, technikai obstrukció tehát egy-két napig nem is lesz. Az obstrukció azért természetesen folytatódik, de tetszetősebb, vagy mondjuk ki nyíltan, konciliansabb formában. Ez pedig, akárhogy csürjék-csavarják is bizonyos körökben a dolgot, nem egyéb, mint pillanatnyi engedmény a kormánynak. Dehát mivel szolgált rá a kormány erre az engedményre? Mivel szolgált rá a kormány, hogy a sajtószabadság sérelmét sem a mult ülésen, sem ma még zárt ülésben sem tették szóvá? Ezek a zárt ülések, melyeknek éppen zárt volta olyan híven mutatta be e kormánynak s pártjának abszolút érzéketlenségét a sajtószabadság és parlamentarizmus iránt, igenis kiválóan alkalmasok voltak arra, hogy újodaláról mutassák be ezt a hitvány kormányzatot. Ezek a zárt ülések igenis közvéleményt felvilágosító ülések voltak. S ime, ahelyett, hogy folytatnák e gyorsan bevált taktikai eszköz alkalmazását, még egy kis egérutat is engednek az ellenségnek. Holott semmi sem történt, amivel a kormány rászolgált volna.

Kenyér.

I la: Gallovich Jenő.

I.

Megyék. Kitérek a maga utjából. Ejszen ki az emlékezetéből!

Maga nem szólított! Én állottam erőszakkal az utjába. Épen ezért most elmegek s örködni a földöt, hogy híremet se halja. Drágább előltem a maga nyugalma, mint az én boldogságom. Porszem voltam, melyet a végzet hajolt maga elé és a maga akaratán kívül belekapaszkodott a ruhácskájá illatos szövetébe és amelyet mzga talán észre sem vett. És most, amikor terhére volt, hidegen, nyugodtan lerázott magáról, vissza az utca porába.

Lelekem fáj nagyon, végtelen nehéz ez a magától örökké való elszakadás. Szárnyaim voltak, amelyek megtörtek, röpülni nem kívántam. Nagy boldogság volt nekem eddig az is, ha rajtam taposott. Vakmerőségemben verőfénybe kíváncsi voltam. Didergő lelkem melegség után sóvárgott és most visszahull a sötétségbe, hova sohasem érkezik el többé napfélkelte és nem nyílik illatos virága tavasznek.

Mindenekelőtt való előltem a maga béke áldotta csendje. Összetörhet engem a

késébeesés, panasz nélkül tűröm, bárhogyan sújt is a sors, még csak nem is védekezem, állom a haragját, csak a maga lelkét ne érintse bánat.

Érzem, a szél betemet porával, vergődő lelkem görnyedve hajol meg és lobogó vérem tüze még sem enyhül. Lánggal ég és ennek a kinját érzem annyi erővel. Diadalmasodni tudnék és boldog lenni nagyon, de nem kívánok viaskodni, mivel ez érintené a maga nagy nyugalmat.

Jöhet-e számításba az én akaratom akkor, amidőn életének egyedüli tartalma az, egyebe sincs. Boldogságban csak hisz, de sohasem érezte. Elámitotta a puha kényelem, amely azonban csak addig puha, míg öntudatra nem ébred a lelke, amíg meg nem érzi a közömbös ember mellett átvirrasztott éjszakábaa titkosan megálmódott másik ember lelkének boldog szárnya csattogását.

A kenyérnél, a megalkuvásnál erősebb a vér joga, amely, ha feltámad egyszer, elnyomni többé nem lehet. Magával ragadja az embert, hasztalan ver rá békót. Belepusztul a lélek. Sikoltva, nyögve védekezik és végre is belehal.

A lelkem, az magánál marad.

És vessen a sors akármerre, nem szűnök meg gondolni magára sohasem. Megma-

rad emlékemben tisztán, fehéren, akár az imádság, mint lázas boldog éjszakának színes, sokszor megátmodott csodaszép álma.

A festő elhallgatott. Nézte a szomorú szép, fehér asszonyt, aki az egyre terjeszkedő homályban ült mozdulatlanul, holott lelkében a legfájdalmasabb vívódás ment végbe. Engedte, hogy keskeny tinom kezét megcsókolja a férfi és elmenjen.

Olyan hideg volt ag a kicsiny kéz.

II.

Egy órával később még az ura ott találta az asszonyt a szoba sarkában kuporogva. Szomoruan álmodozva. Csak az arca volt halványabb és a keze hűvösebb.

A szeme sem rebbent meg, mikor meglátta az urát. Nézett maga elé üresen, gondolatai pedig ezalatt ott jártak a másik embernél, aki bánatos szomorúságában oly kemény igazságokat mondott neki, szürkeségbe fulladt, örömtelen életéről.

Még sohasem érezte életét ennyire üresnek, tartalmatlanak. Nehéz szomorúság lepte meg, mely egyre vigasztalanabb lett, minél tovább fűzte gondolatait. A homály, amely reá borult a szobára és mindinkább álláthatatlanabbá vált, reá nehezedett a lelkére, a mellére szorította, fojtogatta a torkát. Ugy szerelte volna, ha megerednek a köny-

Öndódon két és egynegyed hold föld eladó.
Értekezhetni tulajdonosnál: VI. kerület, Malom-köz 5. szám.

A sajtószabadságon esett sérelmet nem reparálta, inkább még tetézte. A véderőreform ellen folyó harcot pedig fokozódó mértékben gyalázza és lekicsinyli bécsi és budapesti organumaiban.

Mi történt tehát?

Az történt, hogy a parlamenti harc rendezésében szóhoz jutottak olyan elemek, amelyek híján vannak a Justh Gyula céltudatosságának, egyenességének és radikálizmusának. Olyanok, akiknek nincs ugyan ingére a létszámemelés, de még kevésbé van ingére a végsőig menő elszánt küzdelem. Olyanok, akik lanyhább taktikát kívánnak alkalmazni a kormány ellen. — Akik illendőséggel, közvéleményt felvilágosító parlamenti viták szükségességével hozakodnak elő, most, a csata tüzeiben, gyilkos fegyverek ropogása közben, amikor a legkisebb engedékenység is az engedékeny fél vesztét okozhatja! Akiknek lelke mélyén ott alszik az elfojtott irigység és bosszúérzet a testvér harcos sereg és vezére iránt és ott alszik az általános választói jog megbuktatása fejében való lepaktálás gondolata.

Vigyázat Justh-párt! Kutya van a kertben!...

Országgyűlés.

A t. Ház ülése.

Ma ismét üres ülése lesz a képviselőháznak. Az ülésre szánt négy órát az ellenzék ma is névszerinti szavazásokkal fogja kitölteni, úgy hogy a véderőreformról ma sem esik szó. Holnap és holnapután azonban megváltozik a parlament egyszínű képe, mert az ellenzék a szerdai és csütörtöki napot beszédekre szánta.

Szó volt arról, hogy ma Antal Géza munkapárti fog felszólalni a javaslat mellett, az el-

lenzék vitarendezői azonban a munkapárti felszólalást nem engedték meg, mert még a múlt héten azt határozták, hogy ezen a héten csak két beszélő napot tartanak. Ekkor, ha akar, felszólalhat a munkapárt egy tagja is, ez az ellenzék tervén semmit sem változtat. Az ellenzék közül Nadányi Gyula és esetleg Kovácsy Kálmán beszél a javaslatok ellen. A péntek és a szombat ismét üres nap lesz, amikor a katonai javaslatok megint nem kerülnek szóba. Lovászy Márton indokolja meg indítványát a Sajtótermékek szabad terjesztéséről.

Az ellenzéken, különösen a függetlenségi és 48-as párt tagjai között némi elégedetlenség szült ez, hogy a vitarendezők a beszédes obstrukciót határozták el. Ezek az ultraradikális ellenzékiek a teljes technikai obstrukcióba szeretnék fojtani a mostani regimet s hallgatni sem akarnak Kossuth azon állítására, hogy beszédekkel, nem pusztán obstrukcióval kell a katonai javaslatok törvényerőre emelkedését megakadályozni. Ezekre a hírekre nézve a függetlenségi és 48-as párt egyik vezető tagja munkatársunknak a következőket mondta:

— A beszédes obstrukciónak is meg van a maga célja. A nemzetet fel kell világosítani a harc céljáról és fázisairól. A népnek tudnia kell, hogy miért küzdünk és mit akarunk. A beszédek azonban az obstrukción semmit sem változtatnak. Ha Khuennek három esztendőig ideje van, mi az obstrukciót még úgy is ki tudjuk huzni nyolc-tíz esztendőig, ha hetenként egy-két beszédet engedélyezünk.

Ez a meggyőződés uralkodik az ellenzéken, amely igen nagy lelkesedéssel végzi munkáját.

A munkapárt vezetőségén ezzel szemben bizonyos nyomott hangulat érezhető, mert a turnus nap-nap után rosszabbul teljesíti kötelességét. Ma az ülés elején alig volt együtt 60 munkapárti képviselő.

nyei, elsíráhatná elvesztett életét. Érezte, ha kadvére kizírhatná magát, talán meg is könnyebbülne, legalább egy pillanatra.

Nyomorultabb teremtménye nincs az istennek annál, aki lelke őszinte, igaz érzéseit állandóan rejtegetni kénytelen. Kinek szerelme viszonzást sohasem talált, vágyát, indulatát nem enyhítette ide csók és lelkének üze sohasem csapódott össze egy másik ember szívének lobogó lángjával. Ha éberszített vágyát, a boldogság ragyogását még sem ismerhette, mivel hiányzott életéből az, aki oltani tudta volna vérének perzselő forrását.

A férfi odament az asszonyhoz és megéskolta.

Milyen volt ez a csók. A férfi közelségből kiérezte az az őnhittség, amely szívének abból a biztos érzéséből fakadt, hogy ez a törékeny szép asszony kizárólag az övé. A teste, a lelke, csak a kezét kell érte kiujtania. Karjai közé vonhatja, magához n zoríthatja, ölelheti, csókolhatja, szivhatja a svérét, amikor csak akarja. Arra pillanatra sem gondolt, hogy akkor, amidőn megrészegülve a gyönyörűségtől, ezt a csodaszép, illatos, meleg asszony testét öleli és elszabadult vágya őrdöngve keres kielégülést, enyhülést, nem ura a lelkének, amely nélkül pedig nincs szerelem.

A lélek nem alku tárgya. Megejteni ezt nem lehet. Könny- és vérhullások közben lelked diadalmas küzdelmében kell azt megnyerni és aki azt bírja, parancsoló, mindenható ura lesz a testnek is, amely boldog vívdással engedelmeskedik akaratának.

Az asszony erőszakosan küzdött a csók ellen. Elfördította fejét és amikor mégis engednie kellett az erőnek, undorodva szorította össze meleg, keskeny ajkát.

Az asszony erőszakos ellentállása csak

fokozta a férfi ébredező vágyát. Dereka után nyult az asszonynak és elakarta érni annak nedves, meleg szíjait. Forró fejét oda szorította az asszony mellére és úgy kusztolt közelebb hozzá, miközben arcára hullott az asszony széjjel szabadult illatos haja.

Az pedig elszántan küzdött az erőszak ellen. Hátra szegte gyönyörű, fehér nyakát, majd oldalra hajolt és vergődött a férfi kezei között, lelkében egyre növekedő undor iszonyatával. Ellökte magától a férfit, aki egy pillanatra hátratántorodott, de azután újból kezdte a küzdelmet, míg végre az asszonynak a viaskodásban kifáradt karjai erőltetül hullottak le róla. És ekkor neki szabadult vágygal, szomjasan, éhesen esett a szép asszonyi testnek...

A jog erejére támaszkodó, elbizakodott, gyáva, durva támadás volt ez, amannak a gyöngege ellen.

Az asszony adta meg neki erre a jogot, akkor, midőn lelkét elalltatva, számításból legelőször vetette oda magát neki a kenyerért. — Puha kényelemért, cifra selyem rugyokért. Reményeit, ragyogó álmait, hitét, boldogságát: az egész életét. És ezzel együtt minden jogát elalkudva arra, hogy egyszer még boldog lehessen...

Az ura már el is ment, de még lelkét fogva tartotta az átélt izgalmak nyomán szívében lelkézet mély undor. És ebben a kétségbeesett pillanatban hirtelen észbe jutott kedvelt írójának, Herczegnek az a gondolata, melyet annyiszor olvasott el és amelyben ma már meggyőződéssel hisz:

«Nincsen női erény! Amit annak szokás nevezni az férfiak eszelték ki. A nők pedig elváltak a férfiak kedvéért. Az együgyű nők hisznek benne, bár nem értik meg, a gondolkodó nők azonban tudják, hogy az erény nem az ő szívéből nőtt, hanem a férfiakból, az ol-

A mai ülést Berzeviczy Albert elnök fél tizenegy órakor nyitotta meg.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítették.

Az elnök bemutatta Komárommegye feliratát a gyermekvédelmi törvény módosítása tárgyában — a makói népgyűlésnek Justh Gyula által benyújtott kérvényét a «A Nap» kolportázsának eltiltása tárgyában.

Felkiáltások: Eljen a sajtószabadság!

Az elnök javasolta, hogy a feliratokat adják ki a kérvényi bizottságnak.

Lovászy Márton ezzel szemben ellenindítványt terjesztett be s javasolta, hogy a kérvények adassanak ki a kérvényi és igazságügyi bizottságnak.

Az elnök jelentette, hogy husznál több képviselő mindkét kérvény fölött névszerinti szavazást és a szavazásnak holnapra való halasztását kérte. — Ezt a házszabályok értelmében elrendelte.

A Ház ezután áttért a napirendre, a névszerinti szavazásokra. Először Kisküküllő-kérvénye fölött szavaztak.



Debreczeni Agrárbank Szövetkezet

PIACZ-UTCZA 79.

Kölcsönököt nyújt kezesség, betéltámasztás mellett, értékpapi vagy bármilyen más biztosíték fedezete mellett 5, 10, 15 évre.

Elfogad betéteket a legmagasabb kamatoztatásra Tisztviselői kölcsönök életbiztosítással kapcsolatban. Felvilágosítást készségesen nyújt az intéző gazga ósága.



totta beléjük. A nő nem erényes, hanem vagy vagy szerelmes, vagy közömbös. A szerelmes nő, aki önzésből vagy gyávaságból tagadja magát, attól, akit szeret, szíve mélyén ép anynyira erkölcsstelenneké teszi magát, mint a közömbös asszony, aki önzésből odaadja magát annak, akit nem szeret. A nőnek nincsenek elvei, neki csak szíve és idegrendszerévan. Minden elv és ideál, az erénye is, a férfi kreációja...

Egy leány jött a szobába. Lámpát tett az asztalra és kiment.

Az asszony a tükör elé ült, hogy leomlott haját feltűzze. Ahogy dus, szőke haját erősítette, beletekintett a tükörbe és a halvány, szép arc lassan kiengesztelődött. Eltűnt tekintetéből a nagy szomorúság és a meglegedettség boldog érzetével gyönyörködött saját nagy szépségében. Asszonyi hiúságával tetszelegve vizsgálta finom bőrét, nagy mély csillogásu szemét, miközben egy pillanatra talán el is felejtette boldogtalanságát.

A hódítás mennyi fenséges ereje pompázott ebben az asszonyban! Csak akarnia kell és megszedül előtte, meghódol neki, akit csak kíván Boldogan, önkaratából, szerelmesen.

És vajjon van-e értéke szépségének? Elhet-e vele azzal a szabad elhatározással, mely számára is boldogságot jelent?

Szomorú sejtelemmel érezte, hogy amije van, nem az övé. Tulajdona egy embernek, aki pedig szívének, lelkének idegen. Elvesztette mindenét. Egy önfeledt pillanatban, melyet már jóvá tenni nem lehet, örök áron elaludta az egész életét.

Bánatos merengésében észre sem vette, hogy a szobába valaki jött. Csak akkor rezzent össze, mikor már mögötte állott a leány és jász ebédőbe szólította.

Egy pillanat alatt átváltozott az a szép arc. Abban a különös hangulatban, melyben már órák óta élt volt, oly keservesen érintette szöli-

Nyílt absolutismus.

Végre, hogy színt mertek vallani. Végre, hogy ország szemelattára beismerik, hogy semmi egyebet nem akarnak, mint az országot szabadságától megfosztani, leigázni s az osztráknak kényre-kegyre kiszolgáltatni.

Jobban is szeretjük így az állapotokat, mint ha titkos rejtett sisakkal fejükön, az álszemérem járcával arcukon farizeuskodó hangon igyekeznek az ország gondolkodó lakosságát félrevezetni. Így legalább mindenki tudhatja ebben az országban, hogy me elérkezett a nyílt absolutismus korszaka, a szurony és puska-golyó várva-várt ideje. Most azután végre meg fogjuk tudni, hogy tulajdonképpen hányadán vagyunk. Vajjon csakugyan önálló s független ország hazánk, avagy csak Ausztria vazallus tartománya? Ha mindenkor s mindig az fog történni, amit Bécs akar s ha török-szakad, keresztül viszi akaratát, akkor azután legalább bele törődhetünk változhatatlan sorsunkba, mert ha az erőpróba a mi hátrányunkra dől el, akkor természetesen viseljük is annak következményeit.

Jöjjön hát, aminek jönnie kell! Ma elko-bozzák a függetlenségért küzdő lapjainkat, holnap betiltják annak utcai árusítását, holnapután megvonják tőle a postai szállítás kedvezményét, azután betiltják valószínűleg a nyomtatását; végül a szekerestől duuggserjék valami hüvös helyre, honnan kiáltó szavuk üresen hangzik a kietlenségbe. Ha azután az ellenzéki sajtóval elvégezték pribékmunkájukat, akkor jönnek az ellenzéki vezérek. Először Justh Gyulával bántanak el. Ő kellemetlen a hatalomnak, tehát vagy meghunyászkodik, vagy vesszen a főbbekkel. Hiszen az absolutizmus nem tekinti azt, Hhogyan hol és mi az igazság, hanem csak egyedül azt, mi válik hasznára s ki káros reá nézve. Így azután bizonyos, oghy rövidesen el kell következnie annak az időnek, amikor az

tása a szobaleánynak. Egyszerre, hirtelen átviharzott lelken a mai napon átelt sok gyötrellem, amelynek egyik jutalma, beré ára most a megterített asztal.

— Kenyér... a kenyér.

III.

Az asszony izgalma nem csillapodott az ebédelőben. Vérében fokról-fokra fokozódott, — gyűlt az elégedetlenség. Sohasem érezte még ennyire szomorú sorsának nehéz terhét.

Elviselhetlenné lett előtte nehéz rabsága. Bántotta a szobát betöltő nagy fény, amelyet pedig már megszokott és sértette a megrakott asztal sok-sok csillogó ékessége.

Aranykalitka, minden sarka vert ezüst, amelyet azonban sohasem érintett verőfény, meleg napsütés. Ak iladja, rab, bilincs nélkül. Nótája asszonyisírás. Egyetlen gazdájának van benne csak öröme, bár nótát sohasem hall. Elég, hogy birhatja madarát és gyönyörködhetik ennek ékes, fényes tollazatában.

Kenyér... a kenyér.

Az asszonyból kitért a sokszor rejtegetett indulat. A feje szédült. Szemei előtt össze-folyt az ebédő sokféle ékessége, és talán maga sem tudta mit tesz, amikor fájdalmas föl-jajdulásában kikapott az ezüstkosárból egy darab kenyeret.

Ara, keservesen megszolgált bére életének ez a csillogás, sok puha kényelem, melynek rettenetes szimboluma ez a darab kenyér.

Szívét elöntötte a keserűség. Ledobta a földre a kenyeret és reátaposott. Ekkor egyszerre elvesztette minden erejét, leroskadt egy székebe és csendes sirásra fakadt.

Amikor kisírta magát, csöndesen fölkel, fölszedte az eldobott kenyeret és megbánással emelte ajkához.

Kitörölte szeméből a könnyeket, hátrasimította fényes, szőke haját és sorsában való megadással leült a megrakott asztal elé...

ország népe végre megunva a kényuralom bilincseit, igyekeznek azt magáról lerázni.

S most azután csak két eshetőség lehetséges. Vagy sikerül megtörnie azok hatalmát, kik évtizedek, mondhatnók, századok alatt lenyügözve tartották, vagy nem sikerül s elbukik abban az igazságos harcban, melyet létérdekében viv meg a hatalommal.

Bármely eshetőség váljék valóra, mindenestre jobb sorsunk lesz, mint manapság. Ha sikerül leráznunk az osztrák béklyókat, amit hiszünk s egyben reménylünk is, akkor azután többet Bécs és a kamarilla nem diktálhat nekünk.

Ha vereséget szenvedünk, akkor tudjuk, Haz erősebb jogán, nekünk a gyengébbnek tűrnünk kell mindazt, amit az erős, a győzedelmes reánk parancsol. De akkor legalább a felesleges közjogi viták megszűnnek, mert vert sereggel vajjon ki álmodnék jogok kivívásáról s jogok szerzéséről.

A kolera.

A mulasztások sokasága.

Elremitő és a főváros egész lakosságát érthetően felizgató hír járta be az utcákat: — Itt a kolera! A nagy vész minden veszedelme bent foglaltatik ebben a jalkiáltásban, amely ma ott él minden ember ajakán. Bajokat, régi keserveket és panaszos zokszavakat altat, fojt el hirtelenében az Ujpesten talajra talált és ébredező kolera halálosan dermesztő szele. — Olyan ez a rémhír — amely pedig sajnálatosan gyászos és megkönnyezni való igazság — mint a vihar előcsatározó szele, amely lesepri az utcákat, végig ver rajta, és ráüti a nyomát, amely mint a mágneses erő vonzza magához az ég csatornáinak verő zuhatagát és mi, a mikor most már végig szenvedtük a hir-vihar kinjait, ott látjuk a levert utca porában a viharra váró tenger baj, gond és zokszó egybeolvadását.

Magyarországon a kolera.

Magyarországon a kolera gyakran felvetődő vendég az utóbbi időkben. A járványok és a ragályos betegségek minden fajtája busasan szedi — szomorú körorvosi és egészségügyi rendszerünk mellett — a lakosság életkamatját. A vidék állandóan meg van fertőzve, a fővárosban is napról-napra duskál áldozataiban a ragály, a kórházaink pedig tulon-tul meg vannak tömve. Ennek a keserves állapotnak a tetjébe ült a mult esztendőben a kolera-vész, amely végig suhogott felettünk és elhíntette magjait a Duna vizében, megfélemlítette a fővárost és a közegészségügy vezérlő faktorait, majd lejjebb szállt, amikor a délvidéki szénmunkások felé közeledett — mignem ma, már tegnap, tegnapelőtt, ismét visszatért: a főváros kapujába.

Mi csak akkor kapunk a fejünkhöz, ha már igazán rajtunk a veszedelem. Addig azonban, amíg meg nem érezzük a szelét, addig nyugodtan és el-el lustulva hentergünk a nyomorúságos viszonyok közepette. Amikor, a mult évben, felettünk lógott — Damokles kardként — a kolera réme, akkor, félve állapotaink gyenge madzagjának esetleges elszakadásától, lótvatutva, kapkodva, egy-két-három nap alatt esztendők hibáit és mulasztásait, hempergésünk és könnyelműségünk egész sorozatát akartuk behozni, rendbeszedni, eltüntetni. Nagy, szép és nemes, mindnyájunk szívét megdobbantó programok adódtak elő, akciók rajzolódtak lelki

szemeink elé és a ritka gyors intézkedés és cselekvés áldásos perspektívája.

Klinikák, kórházak.

A belügyminisztérium klinikákat létesített a közelmúltban, nagy beruházásokkal és ezekkel az egyetemet szolgálta. Kulturális szempontokból ez helyes és elismerendő, de csak ott, ahol a kórházba szoruló beteg tömeg ügye már réges-régen alintézett kérdés. Vannak klinikáink, amelyekre mindenestre büszkék vagyunk, de csak addig, amíg eszünkbe nem jut — pedig feltétlenül ez jut gondolataink előterébe — a fővárosi kórházak hiányossága az, hogy a főváros kórházai tele vannak és képtelenek a betegek befogadására, hogy a mentők a folyosón és a kapukban kénytelenek lerakni betegeiket, kik pedig nem — bizony isten nem — várhatnak az úresedésre.

A remhír elvonul a főváros utcai fölött és a vihart váró nyomoruság porából imigyen kiemelkednek a nagy bajok és a nagy veszedelmek. A főváros akcióját kerékbe töri a belügyminisztérium, amely nemrégiben öt milliót fordított a klinikákra. A kórházépítkezések forszírozása és a főváros bajt jósó közegészségügy állapota megváltoztatása elé akadályokat gördít a belügyminisztérium, hátráltatja és késlelteti a fertőtlenítő intézet létesülését, nem akarván a költségek felét magára vállalni, huzza-halasztja a Rökus helyébe építendő kórházak megvalósulását, hivatkozván a klinikák beruházásaira, költségeire... Évekig tartó, haladó tárgyalások elején álltunk, közegészségügyi viszonyaink közepette, azon közegészségügyben, amely fölött egy ügyvéd ember, dr Bölcsh miniszteri tanácsos, kormányoz, örökdió és — intézkedik. Almosan, feledékenyen heverészünk a bacillusok e nagy-nagy tengerében, mignem most felkavar minden bajt, minden keserveket és napfényre hozza a mulasztások egész sokaságát az újpesti valóság, újraébredt kísérője fővárosunknak, a kolera.

Most még a kapu előtt áll, de holnap már beléphet a jalkiáltásos városba, amhelynek népet máris felő várakozásban tartja hire és viharának előszele:

— Itt a kolera!...

Ázsiai kolera.

A bakterológiai vizsgálatot mindhárom esetre vonatkozólag ma befejezték. Dr. Ugró Gyula, Ujpest polgármestere ma Pestmegye alispánjától a következő táviratot kapta:

«Toso Gábor esetére vonatkozólag a bakteriológiai vizsgálat megállapította, hogy nem koleraeset forog fenn. Szabó már meggyógyult. Alispán.

Ellenben a meghalt Florea Flore esetére vonatkozólag a bakteriológiai vizsgálat az ázsiai kolera állapotát megállapította.

Tehát kétségtelen, hogy itt a kolera.

Még két eset.

A Thököly-ut 35. számú házban egy ember meghalt, ki a Leiner-féle gyárból szökött meg. Noha a gyár összes munkásai internálva vannak ott, mégis sikerült az illetőnek kimenekülnie s a nevezett házban lakó egyik ismerőséhez szállt. Ott hirtelen összeesett s rövid kínlódás után meghalt. Minden valószínűség szerint ez az ember is ázsiai kolerában halt meg.

A rendőrség most még szigorubb őrizet alá vette az újpesti gyárat s az üzemet még a mai napon hivatalosan be is fogja szüntetni. Mert kétségtelen, hogy ez a gyár a kolera számára a fészke.

Pásztor Jenő 32 éves napszámos, aki a

ferencvárosi országos vásártéren a faárusoknál dolgozott, tegnap délután koleragyanus tünetek között összeesett. A rendőrség értesítette az előjáróságot és a tisztí főorvost. Azokat, a kik Pásztorral érintkeztek, fertőtlenítették.

Mindhárom eset ázsiai kolera.

Pestmegye alispánjának táviratával szemben lapunk zártakor hivatalosan értesítenek bennünket, hogy mindhárom eset ázsiai kolera. A bakteriológiai vizsgálat ezt kétségtelenül megállapította.

Frank Ödön egészségügyi főfelügyelő részletes jelentést tett Khuennek, mint belügyminiszternek. Az újpesti Leiner-gyárat kordonnal vonták körül. Senkit nem bocsátanak ki. A munkásokat öt napig benn fogják élemezni. Az újpesti rendőrséget meberősítették.

Dráma a honvédhuszár lak- tanyában.

A megostromolt kaszárnya- szoba.

Érdekes, dráma jellegű jelenet játszódott le tegnap a debreczeni honvédhuszár taktanyában. Egy szerencsétlen közhuszár megőrült, fegyvert fogott és kicsiny hija, hogy vérengzést nem csinált. Hogy önmaga életében kárt nem tett, azt egyedül Szendrei Kovács Géza főhadnagynak köszönheti, aki az utolsó percben üttette ki kezéből a karabélyt.

A dühöngő, örvényező huszárt, akit Csáki Istvánnak hívnak, csak nagy sokára tudta az egész készütség megfékezni. Hogy nagyobb baj nem történt a kaszárnyai drámából, azt igazán csak a véletlennek és Kovács főhadnagy tapintatosságának lehet köszönni.

Az érdekes esetről a következő tudósításunk számol be:

Csáki István közhuszár rossz fát tett a tűzre. A kintinból ellopott egyet-mást és ennek nyomára jöttek. Természetes, hogy mikor ezt Csáki megtudta, nagyon megrémült. Csak azt lenne nehéz megállapítani, hogy az örvényezése, amely ezután következett: természetes volt-e, vagy csak szimulálta a büntetéstől való félelmében. No de ezt nagyon nehéz volna megállapítani, mert ha Csáki szimulált, akkor valóban pompásan érte ezt a mesterséget.

Amint tehát Csáki biztos tudomást szerzett arról, hogy lopására rájöttek, de meg nem akarják azonnal leleplezni: buskomor lett. De nem tartott sokáig a buskomorsága. Rövid idő múlva dühöngeni kezdett.

Bezárkózott a szobájába és rettenetes hankat hallatott. A kezébe kaparintott egy karabélyt és azzal járt haláltáncot. Többször magára fogta és lelévéllel fenyegetett mindenkit. A honvédhuszár kaszárnyájában jelenleg nagyon kevesen vannak, mivel az ezred gyakorlatozik.

A szokatlan zajra természetesen az itthon maradtak mind összecsiszódáltak. Ki tudja, mit követ el még a dühöngő, ha Szendrei Kovács Géza meg nem jelenik és a készütséget fegyverbe nem szelítja. A katonai reglame szerint a főhadnagynak joga lett volna a közveszélyes dühöngőt lelővetni. De a humánus főhadnagyot ettől visszatartotta az, hogy látha csakugyan megőrült Csáki?

Kovács Géza tehát a kétségelmény élén a dühöngő szobájához ment és szép szóval akarta megadásra bírni. Biztatta, bátorította a meg-

rémült közhuszárt. Mindez nem használt semmit. Utoljára is rátörette az ajtót, mert Csáki az ablakon több golyót bocsátott ki karabélyából, amelyek ha nem is találtak, de állandóan veszélyeztette a legénység testi épségét. Amint az ajtót betörték Csákira és ez látta, hogy a készütség hatalmába fog kerülni — hirtelen kiugrott az ablakon. Rémes jelenet következett erre. Szinte megfagyott mindenkinek a vér ereiben.

A borzalmas jelenet tanuja volt a kaszárnya egész otthonmaradt legénysége. Csáki kiugrott az ablakon. Szerencsére Kovács főhadnagy ekkor már az udvaron termett.

A dühöngő megállt a kaszárnya udvarának a közepén, felszakította kebelén a ruhát és szívének irányította a karabélyt. Csak egy perc és többé nincs az élők sorába.

Ezt a percet, vagy jobban mondva pillanatot használta ki a hidegvérű és bátor Kovács főhadnagy. Oda ugrott Csákihoz és kiütötte a kezéből a karabélyt. A fegyver ugyan elsült, de a golyó senkiben sem okozott kárt. A kirendeltségnek természetesen ezek után nem volt nehéz megfékezni a dühöngő huszárt. Azonnal elfogták és nehéz vasba verték. Csodálatos, hogy örültsége ezután hamar elpárolgott. Nem sokára ki is hallgatták, azzal védekezett, hogy ő senkiben sem akart kárt tenni, csak öngyilkosságra készült.

Dicséret illeti meg az esetből kifolyólag Szendrei Kovács Géza főhadnagy, ezred segédtisztet, akinek a humánus, bátor és katonai cselekedete megakadályozta a katonadráma tragikusabb befejezését.

14,275. szám.
1911.

Hirdetés.

Kedvezmény a szőlősgazdák részére.

Azok a szőlősgazdák, kik szeszitalok kémérésével, vagy kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésü boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében az 1892. évi fennállott borfogyasztásj adónak megfelelő összeget fizetik és pedig **hektoliterenként bor után 6 korona 70 fillért, bormust és szőlőcsejre után 5 korona 04 fillért.**

Azok a szőlősgazdák, akik e kedvezményre igényt tartanak, kötelesek **szeptember hó 15-ig s ha ezen idő előtt szüretelnének, a szüret megkezdéséig** igényüket bejelenteni. A bejelentés a városban lakók részéről a belvárosi rendőrkapitányságnál (Szent Anna-utca 9. sz.), a s ölkertekben és a mezőségeken kintlakók részéről a mezőrendőrkapitányságnál (Csapó-utca 15. sz.) történik.

E bejelentésbe a bejelentő lakhelye, házszáma, a családtagok száma és a szőlőbirtok terjedelme holdakban s a házi fogyasztásra felhasznált bor évi átlagos mennyisége foglalandó.

Ha kedvezményes adózásra igényt tartó szőlősgazda egész bortermését házi fogyasztásra akarja felhasználni, köteles abban az esetben, hogyha termése **öt hektoliter** meg nem halad, az egész termés után a kedvezményes adót, vagy a szőlőcsejre, illetőleg mustnak bejelentése, vagy pedig a bortermés szokásos felvétele alkalmával **azonnal lefizetni.**

Debreczen, 1911. augusztus 21.

A városi tanács.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczeni' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

Tizenöt éves gyilkos. Megrendítő eset tartja izgalomban Világos község lakosságát. Egy tizenöt éves gyerek támadt kessel rá tegnap délelőtt két haragosára és az egyiket halálosan, a másikat pedig súlyosan megsebesítette. Molnár Mihály tizenöt éves világosi fiu, az iskolában egy alkalommal összeveszett valami csekély földműves fiaival, a 15 éves Ferenczcel és a 16 éves Jánossal. A Messer-fiúk kikerülve az iskolából, már el is felejtették, hogy valamikor összevesztek Molnárral. Nem érintkeztek vele, nem találkoztak soha. Molnár azonban otvábbra is haragosa maradt régi ellenfelének s csak az alkalomra lesett, hogy bosszút álljon rajtuk. Tegnap délelőtt Molnár Mihály apjának juhát hajtotta ki a mezőre legelni. Utközben találkozott a Messer-fiúkkal, kik együtt szántottak. Mikor meglátta őket, feljűk tartott s rájuk kiáltott:

— Na, most leszámolok veletek!

Feljűk szaladt s botját magasra emelve rásujtott az idősebbik fiura, Jánosra. Messer János a földre bukott, öccse ezt látva, segítségére sietett s lefogta a dühöngő Molnárt Molnár két botjával ütlegelte a két testvért, majd előrántva kését, ezzel támadt a két Messer-fiura. Messerék menekülni igyekeztek, de Molnár utól érte őket s kését háromszor beledöfte Messer Ferencz testébe, azután pedig a segítségért kiáltó Jánost szurta meg kétszer. Mind a ketten eszméletlenül estek össze, mire Molnár elfutott véres tetteinek színhelyéről s a falu határában elrejtőzött. A két sebesültet beszállították a községbe, ahol a járásorvos megvizsgálta őket és konstatálta, hogy a 15 éves Messer Ferencs érülései életveszélyesek, bátyjának sebesülései szintén súlyosak, de talán sikerül őket megmenteni. Messer Ferenczet a délután folyamán beszállították Aradra, a megyei kórházba. A csendőrök azonnal Molnár keresésére indultak s meg is találták a délután folyamán a határban elrejtőzve. Letartóztatták s beszállították az aradi ügyészség fogházába.

A debreceni kegyesrendi róm. kath. főgimnáziumban az 1911—12. tanévre a beiratások a következő sorrendben történik: Szeptember 1-én d. e. az I. A), I. B), II. A), II. B) oszt.; szept. 1-én d. u. a III. A), III. B), IV. és V. oszt. Szeptember 2-án: d. e. VI., VII., és VIII. osztályu helybeli katolikus tanulók. Szeptember 2W-án d. u. az I. A), I. B), II. A), II. B) oszt.; szept. 4-én d. e. III. A), III. B), IV. és V. oszt. szept. 4-én d. u. VI., VII. és VIII. osztályu helybeli más vallásu és vidéki tanulók. A beiratások a fentjelzett napokon délelőtt 9—12 óra és délután 3—5 óra között történnek. A felvételi-, javító-, pótló- és magánvizsgálatok aug. hó 30. és 31. napján tartatnak meg d. e. 9—12 óra közt. A beiratás alkalmával a rendes tanulók 12 K, a magántanulók 8 K felvételi díjat tartoznak fizetni. A tandíj első negyede 15 K október 1-ig esedékes és már a beiratás alkalmával fizethető. Igazgatóság.

Öngyilkos cselédleány. Kovács Lidia Csapó-utca 68. szám alatt lakó cselédleány tegnap délután öngyilkosságot követett el: marólugot ivott. A szerencsétlen leány Borzasztó fájdalmakat állott ki. A mentők beszállították a kórházba, ahol hamarosan kiszervekedett. A szegény Kovács Lidiát a megszorodott szívű cselédleányok sablonos marólugos szelteme vitte a sirba.

— **A Debreceni Kölcsonös Segélyző Egylet** megnyíló 29-ik évtársulatára már szeptember hó 1-én kezd meg az új tagkönyvek kiadását. A belépők, mint új tagok részére a megszavazott kölcsönök ezen új könyvek alapján folyósíthatók. A most lezárt 28-ik évtársulat az intézet fennállása óta a legerősebb volt, úgy hogy most már az összes tagok száma a 14,000-et, a befizetett törzsbetétek a 8 milliót megközelítik. A tagok és törzsbetétek száma a következőképpen emelkedett: 1884-ik évtársulat 653 tagkönyv 3656 törzsbetéttel alakult, 1900-ik évtársulat 2521 tagkönyv 18837 törzsbetéttel alakult, 1905-ik évtársulat 3325 tagkönyv 30221 törzsbetéttel alakult, 1910-ik évtársulat 4561 tagkönyv 34274 törzsbetéttel alakult, 1911-ik évtársulat 5077 tagkönyv 40355 törzsbetéttel alakult. A kölcsönök folyósítása gyors és fennakadás nélkül történik. **Jelzálogos kölcsönöket** — a szabályok betartása mellett — bármely helybéli ügyvéd elintézhet.

— **Beiratkozás a zenedébe.** A Debreceni Zenedébe való beiratkozás szept. hó 4-től kezdődik. A tandíj olcsóbb bármelyik zeneiskola vagy magántanítói tandíjával s tetszés szerinti részletekben fizethető. Kezdő növendékek hetenként 3 tanórát, a többiek 3 gyakorlati s 1 elméleti órát kapnak. Bővebb felvilágosítás nyerhető a Zenede Vár-utca 1. sz. helyiségében, szept. 4-től 10-ig, délelőtt 10 órától 1 óráig. Az igazgatóság.

— **Bankszolgából nábob.** Nagyváradról írják nekünk: A szerencse istenasszonya ugyan csak rámosolygott az Osztrák-Magyar Bank nagyváradi fiókjának egyik szolgájára, Schusztér Gáborral. Kihúzták óriási nyeresémmel a sorsjegyet s a derek Gábor a rideg bankszolgai állásból hirtelen a nábobi pályára tért át. A szerencsés embert mindenki ismeri Nagyváradon. Hatalmas, tagbaszakadt férfi, nagy bőrtáskájával elsején és ultimókor félelmes vendég a kereskedők portáján. A Magyar Jelzálog Hitelbank kamatozatlan nyeresémmel kötrészvényeinek tegnap volt a sorsolása. A főnyeresémmel a 73980 A. sz. sorsjegy nyerte, amely szerencsés eset 500.000 koronát hozott a sorsjegy tulajdonosának zsebébe. A legirigyelt ember ma Nagyváradon kétségkívül Schusztér Gábor, az ő személye áll ma az érdeklődés középpontjában. Tegnap délből tudta csak meg a bankszolgai felesége a kellemes hírt. Maga Schusztér jelenleg nincs is Nagyváradon. Mint szegény szolga ment el és amire hazajön, félmillió koronácska fölött rendelkezik.

— **Piros-estély lesz a Széchenyi-Mulatóban** ma este. Izléses és válogatott műsorszámok kerülnek bemutatásra: «Az acél király vád alatt», kitérő bohózat; Retlász Jolán macsics-táncot lejt, Szép Rózi előadó-szubrett «Az egérfogó» című szellemes kupléval, ezenkívül az egész társulat fellépte új, szellemes műsorral. — Uraknak való, nagyon kellemesen szórakoztató estély lesz a mai.

— **Letartóztatott bórkereskedő.** Sátoralja-ujhelyről táviratozzák: A budapesti törvényszék vizsgálóbírója megkeresésére ma a sátoralja-ujhelyi rendőrség letartóztatta és Budapestre szállította Schönfeld Hermann bórkereskedőt. A letartóztatást azzal okolják meg, hogy fiktív fuvarlevelekkel visszaélések történtek a Máv. kárára. A vád szerint Schönfeld összejárta Erbach Emil ujhelyi, majd munkácsi államvasuti raktárossal s hamis fuvarlevelekkel igazolva a tényleg fel nem adott árut, azok értékéért perelték a magyar királyi kincstárt. E perek eredményével is jártak, mert ezek alapján mintegy 50—60.000 kroonát volt kénytelen a kincstár kifizetni. Erbachot már hetekkel ezelőtt letartóztatta a budapesti rendőrség, kihallgatásakor konokul tagadott, de azután megtörtén bevallotta, hogy Schönfelddel összejárva, károsította meg az államvasutakat.

— **Beírás a reáliskolában.** Az állami reáliskolában szept. 1., 2. és 4. napján lehet beiratkozni délelőtt 8—12-ig; későbbi beiratkozásra igazgatói, illetőleg főigazgatói engedély szükséges. Beiratási díj 15 korona 70 fillér.

— **Zeneiskolai beiratkozások.** A P. Nagy Zoltán főiskolai tanár, állami kép. okl. zene-tanár igazgatása alatt álló zenekonzervatóriumában megkezdődtek a beiratkozások. **Tanulmányok: zongora, hegedű, ének, gordonka, cimbalom, zenei történet, elmélet, összhangzat, kamarazene, zenekar.** A 10 tagú tanterület állami képesítésű okl. zenei tanárokból, kiváló művészekből, elismert pedagógusokból áll. **Tanítás: kezdettől kiművelésig.** **Tandíj: 8 korona a közép osztályban 10 kor. havonként, a kiművelési és orsz. akadémiai elők. tanfolyamon 12 koronaa.** **Az egész évre szóló beírás díja 5 korona.** **Részletes felvilágosítással P. Nagy Zoltán igazgató szolgál az intézet új helyiségében: Kossuth-u. 20. sz. (Dóczy-intézet szemből). Hivatalos órák d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig. Telefon 879 sz.**

— **Tankönyvek!** Az összes fiú és leány iskolákban használandó tankönyvek fél áron kaphatók! Harmathy antiquarium Fűvészkert-u. 14. Rajzszközök, rajztáblák, írószerek leszállított áron!

— **Meghaltak.** A tegnapi nap elhaltak: Bihari Vilma 2 éves (tüdőgümőkór), Jelenfy Ferenc 14 hónapos (tüdővész), Szendrey István 2 napos (v. sz. gyengesség).

Dr GERÉB JOGI SZEMINÁRIUMA

Kolozsvár, Farkas-u. 5. szám.

(A régi színház mellett.)

Kiváló sikerrel készít elő **Jog és államtudományi szigorlatokra, alap és államvizsgákra** — ügyvédi és bírói-vizsgára igen jutányosdíjazás ért. **Három hónap alatt doktorátushoz juttat.** — A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe ez intézet segítségét. Tájékoztatót bérmentve.

TÁVIRATOK.

A bécsi angol nagykövet visszahívása.

Berlin, augusztus 29. A «Press. Telegr.» jelenti Bécsből: Politikai körökben híre jár, hogy Cartwright angol nagykövet kormányától visszahívását kérte.

A török válság.

Konstantinápoly, augusztus 29. Autentikus információk szerint Hakki pasa nagyzér tegnap beadta lemondását, amelyet a szultán nem fogadott el. Ennek következtében a hadügyi költségvetés kérdését a legközelebbi minisztertanácsban újra tárgyalják. Ha a hadügyminiszter nem enged, a nagyzér végleg le fog mondani.

Hármas halál egy hűtlenség miatt.

Erzsébetfalva, augusztus 29. Szigetujfalun Havlena András földműves a feletti bánatában, hogy a felesége hűtlenül elhagyta, magára zárta a lakását s egy baltával agyonverte két kis gyermekét. azután önmagát felakasztotta. — Mikor a szomszédok behatoltak a lakásba, már mindhárman halottak voltak.

A mikádó és az orosz cár.

Pétervár, augusztus 29. A japán császár Miklós cárhoz a következő táviratot intézte:

— Nagy örömmel szolgál azon végleges megállapodás, mely kormányaink között néhány eddig megoldatlan kérdéssel kölcsönös előzékenység szellemében létrejött és különös örömmel közlöm Felsőgeddel, hogy parancsomra az «Angara» hajó az orosz kormányra vissza fog adni, bizonyítékul a megíngathatlan barátságunk, melyet Felsőged irányában érzek. Meg vagyok győződve, hogy Felsőged osztozni fog azon meggyőződésben, hogy az összes vitás kérdések végleges rendezése hozzá fog járulni ahhoz, hogy az országaink között fennálló jó viszonyt még jobban megszilárdítsa.

Miklós cár a következő távirattal válaszolt:

Szívvel köszönetet mondok Felsőgednek, a miért a jelen alkalommal, amidőn néhány eddig függőben maradt kérdésben kormányaink között kölcsönös engedmények alapján oly szerencsés megoldás jött létre, irántam barátságos érzelmeinek kifejezést adni kegyes volt. Teljesen osztozom azon érzelmeiben, melyeket e vitás kérdések végleges rendezése Felsőgedben keltett és Felsőged azon rendelkezésében, melylyel kormányomnak az «Angara» hajót visszaszolgáltatja, új bizonyítékát és szilárd zálogát látom a kölcsönös barátságunk, mely minket összefűz.

Exetikus vendég Budapesten.

Budapest, augusztus 29. Érdekes vendég érkezett tegnap reggel Budapestre a messzi Keletről. Egy dúsgazdag indiai herceg Hamidall Khán jött a rezidenciájából, Bahadu indiai városból, Konstantinápolyon át Budapestre. Tizenhárom van vele, a felesége, gyermekei, szolganép és egy ángliusz, aki titkára. Ma reggel 6 óra 25 perckor érkeztek meg a nyugati pályaudvaron. A khán erőteljes, tipikus indiai arcú, harmincöt-harmincnyolc év körüli férfi. A külföldi vendégek a Bristol-ban szálltak meg és két-három napig maradnak a fővárosban.

Beomlott kut.

Karánsebes, augusztus 29. Kákova községben egy kut építés alkalmával a kut falazata beomlott és három munkást eltemetett. Mire a munkásokat fölszínre hozták, mindhárom megfuladt.



Az Odol különösen kiemeli a többi szájtisztítószerek közül az, hogy a szájtüreg az öblítés után górcsővé vékonyoságu, de emellett sűrű antiseptikus réteggel van bevonva, mely még órákkal azután is hogy a száj kiöblített, utóhatást fejt ki. Ez az utóhatás, mellyel egy másik készítmény sem rendelkezik, adja meg mindenkinek, ki a készítményt naponta használja azt a biztonságot, hogy száját megvédi az erjedéssokozó és a rothasztó anyagok hatásától, mely a fogakat megrontja.



KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, aug. 30.

Az árak 50 kilogramonként	
buza okt.	11 74—11 70.
buza ápr.	11 95—11 92.
rozs okt.	10 02—10,00.
zab május.	— — — — —
zab okt.	90 1—8 98.
Tengeri szept. 1911	8 42—8 48.
Tengeri máj. 1912.	8 27—8 28.

Értéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 655 50
Magyar hitelrészvény 858 —.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

Hibáid jóvá lesznek téve, lelkeddel pedig ügykezzél kibékültni, a mint tudsz! — mondá az öreg az ajtó felé indulva.

— Hát a kulcsokat? — suttogá Kupcz, kéro tekintetelvetve a távozó után.

— Akár a te kezében volnának. Leányod lakodalma napján megkapod — mondá az öreg és félretolva a reteszt az ajtóban, távozott.

XXXIV.

Örökké emlékezetes maradt Marosdon azon nap, melyben az előbbi fejezetben előadott éjszaka után a lakosság ébredett.

Az öreg Galambos unokája még az éjszaka folytatában némi töredékeit fogta föl az eseményeknek és még hajnalban beszélte el azokat egy-két embernek. Már jókor reggel tehát kíváncsi embercsoportok gyülekeztek össze a házak előtt. Az asszonyok közül, ki seprő, ki szakajtóval kezével a kapuban, a legény és leányság a falu végén a kútnál, az öregek meg valamely előkelő ember házában gyűltek össze és mindnyájának Pozsár József volt a beszélgetés tárgya. És mert senki bizonyosat nem tudott, mesészerű hírek kezdtek keringeni, hogy Pozsár József kincset talált és még az éjszaka váltotta vissza a házat Kupcz Miháfiól, ez pedig még az éjszaka látogatással tisztelte meg őt és teljesen meg is békült vele.

Igy kovácsolták nénem- és komámaszszonyék a különösebbnél-különösebb dolgokat, mindegyik kihagyván a dologból azt, mely természetes voltánál fogva legközelebb esett az igazsághoz és beletoldván helyette valami rendkívül, szem-nem-látott, fül-nem-hallott dolgot, elannyira, hogy nyolc óra tájban már Pozsár uram a méltóságos grófhhoz postát is küldött Párisba, oly végre, hogy engedné neki át az egész marosdi uradalmat és már az árát is csupa aranyban ezüstben küldte el neki, Kupcz Mihály pedig pincegazdának szegődött be hozzá.

Nyolc órán túl aztán már fékezni sem lehetett többé az általános kíváncsiságot. Az asszonyok összeveszték férjeikkel, miért nem mennek már Pozsár Józsefhez, hogy a dolog igaz mivoltát megtudják és más körülmények között bizonyára már a csendzavarás színtől őrült vala az általános forrongás, midőn szerencsére a kis birák kezdték a falut bejárni, hogy mise után, — mert ép vasárnap volt — a gazdák a helység házában gyűljenek össze. És bezzeg meggyűlt bajuk kisbiró uraméknak.

Minden háznál új meg új vallatás alá vették az asszonyok, édes, kedves cimékkel illetvén őket — nem egy férjben már a féltékenység kigyója kezdé mozgatni a fejét a különben is veezedelmes, nyalka legényekre, — csak mondanák meg nekik, mit tudnak a nagy újságról. Alig tud ak menekülni tőlük. Azonban, nehogy hivatalos fontosságuk va-

lahogy csorbát szenvedjen, egyől-egyig helyben hagyták, a mi csuda dolgokat elébük raktak, a hozzájuk intézett kérdésekre pedig komoly képpel azt felelték, hogy nem szabad erről szólni.

Már első beherangozásra seregesen sietett a népség a szentegyházba. Utközben azonban az emberek szándékosan lassították lépteiket. Egyik a másikra várt és tudakolá, mit tud vagy hallott a dologról. Leginkább pedig magával Pozsár Józseffel szerettek volna találkozni és nem is mentek be a templomba előbb, míg őt meg nem pillantották.

De Pozsár Józsefnek, a míg a templom felé közeledett, áhitatos megillette ödés tükrözött arcán. Látszott rajta, hogy Isten színe elé kívánczik a lelke és az emberek elfojtván kíváncsiságukat, néma tisztelettel utat hagytak neki.

Kupcz Mihály is eljött a templomba és Pozsár Józseffel egy padon ült. És vajmi elevenen tükröztette visszá a két embernek arca a különböző érzelmeiket, melyekkel Isten elé járultak. Mig Pozsár József lelke a malasztos ének és örök üdvösség megható szertartása által s magasba emelkedik, addig Kupcz Mihálynak vére föllázadt e malasztott látványra.

Behunyta szeméit, hogy a szent isteni tiszteletet ne lássa. És az emberek, midőn tekintetök e két egymás mellett ülő férfira esett, fennérzék; már itt a földön is itéletet tart az Isten a jók és rosszak felett.

Folytatjuk.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

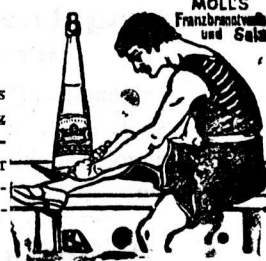
A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós borszesz nevezetesen, mint a fájdalom-ésillapító bedörzsöléseszközvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.



Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-zsappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női zsappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-zsappan Moll A.-féle védjegygel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.



Aldás — minden konyhában.

TRIUMPH takaréktűzhelygyár

GOLDSCHMIDT S. és FIA

WELS (Felső-Ausztria).

ÁRJEYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Telefon 88-13. VERŐ-féle Telefon 115-77.

őánynevelő intézet, Budapest, VI. Gyár-utca 1.

1.

INTERNÁTUS

Higiénikus életrend. — Gondos felügyelet. — Német, francia, angol társalgás. — Elsőrangú bennlakó külföldi okleveles nyelvtanárnök. — Magas színvonalu zeneoktatás.

2.

== Nyilv. jogu négy osztályu ==

Polgári iskola

3.

Általános műveltséget nyújtó felsőbb
Továbbképző tanfolyam

4.

Tökéletes nyelvi és szakmai kiképzést nyújtó
német, francia és angol

Nyelvi tanfolyam

Tárgyai a nevezett nyelveken kívül: magyar irodalom, műtörténet és esztétika.

A nyelveket úgy a továbbképző, mint NYELVI TANFOLYAMON a hazai okleveles tanárokon kívül külföldi okleveles nyelvtanárnök és a budapesti BERLITZ SCHOOL tanárai tanítják

Értesítőt szivesen küld az igazgatóság.



Cs. és kir. szabadalm.

sérvkötők

pneumatikus gummi pelottával. Haskötők hölgyék és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen. Gummi görsér harisnyák. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére; testegyenestő-, járó- és támgépeket, mű- és támasztó fűzőket. egyenestartókat a ferdénöltek részére, —

valamint a betegápoláshoz tartozó összes cikkeket készít a technika legmodernebb elvei szerint, legjutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. cs. és kir. szabad. sérvkötők és testegyenestő gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

Legújabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878. Telefon 13—76.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel tudatjuk a nagyérdemű közönséget, hogy

Temetkezési intézetünket

ifj. Gebauer Károly vezetése alatt továbbra is fentartjuk.

Kérjük a mélyen tisztelt gyászoló közönséget, hogy szükség esetén ezután is bizalommal forduljanak hozzánk, mert főtörekvésünk, hogy telkiismeretesen és pontosan a legolcsóbb árak mellett szolgáljuk ki.

Kiváló tisztelettel:

Gebauer Károly és Társa.
özv. Gebauer Ferenczné.

Wagner Manó

tan- és nevelőintézete.

Rákospalotán, Budapest mellett.

Nyolcz osztályu **főgimnázium**
nyilvánossági és érettségi vizsgák tartási joggal.

Nyilvános **POLGÁRI** flaiskola.

Lelkiismeretes felügyelet.
Alapos oktatás. Jó ellátás.

Kitűnő tanerők. Alapvető ismétlőtanítás.

Nagy arnyas kert és játszótér.

A tanulók lehetnek bennlakók és félkosztosok.

Kivánságra „Ismertetőt” küld az igazgatóság
Rákospalota.

(Vasuti állomás, posta, táviráda, telefon.)

SALVATOR

Gummi-
sarkak



Utólérhetetlen
tartósságú.

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VII/3

Debreczen
legrégebb

Fényképezési szaküzletében
Piac-utca 12.

Fényképezési cikkek
gyári árban

beszerezhetők.

Levélpapírok,

Üzleti könyvek,

Képeslevelezőlapok

leszállított árban kaphatók

HOROVITZ ZSIGMOND

papírüzletében

Debreczen, Piac-utca 12. sz.

(volt Stencinger-ház.)

Izléses

nyomtatványok

bankok, hivatalok, iparosok, kereskedők, munkások részére

jutányos árban készülnek.

Papírüzleti telefon 330. Könyvnyomdai telefon 412.

Apró hirdetések.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyörre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Zongoraórákat ad felelőség mellett gyakorlott, lelkiismeretes urnő kezdőknek és haladóknak. A zenetanárno garantálja a tanítvány elválasztása esetében a sikert: kitünő módszere mellett még a leggyengébbeknél is, vagy a legelhanyagoltabbul tanítottaknál a legrövidebb idő alatt. Czim a kiadóhivatalban.

Elgánsan bútorozott különbejáratu utcai szoba villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. alatt kiadó.

Egy tanuló felvétetik Félégyházi János műszerkereskedésében. Piac- és Miklós-utca sarok.

BOR! Borivók, vendéglősök tudomására hozom, hogy tőlem természetes, tiszta dalmáciai fajborokat jutányos áron beszerezhetnek. Ófehér, zöldes, hektója 60 korona, vörös zamatos 58 korona, fekete bikavér 65 korona. Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyőződéssel önköltségi árban bérmentve 5 kilogrammos postamintát 4 koronáért küldök. — **Cím:** Pank Ödön bornagykereskedő, Fiumába.

Kiadó lakás. Hatvan-utca 42. sz. házban egy udvari 2 szoba, konyha és pinchelyiséggel november 1-től kiadó.

Egy vasüst, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy kisebb utcai lakás kiadó November 1-re Thaly Kálmán-utca 7.

Derekvarróleányok állandó alkalmazást nyerneek Takács Sándorné nőruha varrodájában Kölcsey-utca 22.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirtüzletében Piac-utca 12.

TOKAJI szomorodni, 1906. évi, 5 liter 10 K. Tokaji édes aszabor 5 félliteres üveg 12 korona, bármintve, Grittner Lajosnál, Tokajban.

TÉLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Testvérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

Meteor Villamos színház

Bocskai-tér 10.

Legkellemebb szórakozó helye Debrecen város közönségének.

Szombaton: 2 előadás. Este 7-9 óráig. 9-11

Vasárnap és ünnepnapokon: 3 előadás: d. u. 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig.

Hétköznap: 1 előadás pont 9 ó. kezdődik.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelőséggel

ugyszinte **lakások pormentesítését**

is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefélést villany parkett-géppel szolid árban vállalom. Telefon 878. sz

Az összes középiskolákra u. m.

Gymnasium, reál, kereskedelmi, felsőleány, polgári- és leányiskolákra, tanító és tanítónőképzés: :: dékre stb. szükség ::

tan és segédkönyvek

használt és kifogástalan jó állapotban, valamint újonnan is és az összes elemi iskolákban használt tankönyvek kaphatók, ugyancsak az összes iskolákban használt író és gyakorló füzetek, író és rajzszerek, rajztömbök, körzők, rajzdeszkák, fejes és háromszög-vonalzók, festékek, tusok, szines tenták, stb. legelőnyösebben szerzhetőek be ::

Szabó István

antiquariuma, papir, író és rajzszerek kereskedésében

Debreczen, Piac-utca 16.

(Alföldi Takarékpénztár épület)

Eladó téglá !!

Hogy a beállott nagy keresletnek megfelelhessünk, téglagyárunk üzemképességét lényegesen emeltük és ma már abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy kitünő, préselt

mészhomok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk mérsékelt áruk mellett. Kivánatra árajánlattal bármikor készséggel szolgálunk.

„Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbátor.

Takaréktüzhelyek

szüretelő eszközök:

Borsajtók, fenyőfa puttonok,

John-mosógépek, Gazdasági eszközök nagy raktára:

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 23.

ÜDVÖZLET GRÁZBÓL!

Mielőtt szükségletét fedezi, kérje tőlem gazdag tartalmu mintagyűjteményemet, a legjobb **styriai**

férfi- és női loden-ról

vadász-, erdész-, turista, rodel és ski-sport és mindazok részére, akik a különféle időjárásoknak kitéve vannak, de különösen az én valódi styriai **nő loden**-ról gyönyörű mintákkal, utazási- és séta-kosztümöknek, valamint összes divatszövetjeimről, férfi- és gyermek-ruhák, felöltők, ulster a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségben az általánosan elismert lelkiismeretes első és legnagyobb loden-kiviteli cégtől

VINZENZ OBLACK

cs. és kir. udvari posztó-szállító

Graz, Murgasse 9. sz.

Mintakönyvek szabómesterek és szabónők részére kívánatra rendelkezésükre állanak.

Linx 1909: aranyérem; legnagyobb kitértetés

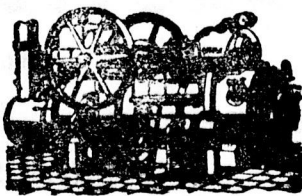
R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

Képviseletje:

Boros Artur okl. gépészmérnök,

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 20.



Járkeres és helyhez kötött telített és szabadalmazott

túlhevített gőzzel működő lokomobilok

WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb özemgépe.

Összegyártás 700 000 lóerőn felül

Az „Alföldi Takarékpénztár“

igazgató-ága közhírré teszi, hogy

hivatalos helyiségeit hétfőtől

azaz 1911. augusztus hó 28-ától

kezdve újonnan épült Piac-utcai

saját palotájába helyezi át.

Az igazgatóság gondoskodott arról,

hogy az intézet házában a takarékpénztár

ügyfelei, ügycikkei a legkényelmesebb

hozzájutással bonyolíthatassák le, miért is

az összes hivatalos helyiségek az épület

Piac-utcai főbejáróján át földszinten nyertek elhelyezést.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen, Darabos-utca 7. sz. (saját-ház). Telefon 412,